

Pihenő a Moraine-tó partján

MAKLEIT LÁSZLÓ
(szöveg és kép)

Túrák a Sziklás-hegységben (1. rész)

A Sziklás-hegység az USA-beli Új-Mexikótól indulva, több amerikai tagállam érintésével Brit-Kolumbia és Alberta határán lép át kanadai területre. Közel 5000 kilométer hosszúságban lélegzetelállító csúcsoknak, festői tavaknak és természetesen számos nagyvadnak ad otthont, ugyanakkor a hegységet behálózó túrautaknak köszönhetően bárki e csoda részesévé válhat. A kanadai oldal öt nemzeti parkjában töltött néhány hét csak a legizgalmasabbnak látszó útvonalak bejárására volt elegendő, pedig – hála a részletes ismertetést tartalmazó kiadványoknak – a hosszabb programok mellé délutánonként mindig választottunk egy-két rövidebb, néhány órás kirándulást.

A túrautakkal kapcsolatban általában elmondható, hogy azok kiindulási pontján ingyenes parkoló található, asztalokkal, kulturált mosdóval és olyan medvebiztos kukákkal, amik először nekünk is feladták a leckét. Az ösvényeken az itthon megszokott festés helyett irányjelzések, néhol útszámos táblák segítik a tájékozódást. A gyakran járt utak jól követhetők, a kevésbé járt szakaszok azonban igazi őserdő jellegűek, kidőlt fákkal. A kempingek tágasak, áruk elfogadható, és egy kivételtől eltekintve előzetes foglalás nélkül is találtunk helyet két sátrunk számára. A hegység élővilága nagyvadban rendkívül gazdag, kedvcsinálóként csak egy adat: volt olyan napunk, hogy ötször látunk mackót. Hiány „kisvadakban” sincs, ez a Banff Nemzeti Park nedvesebb régióira még inkább igaz, itt ugyanis rengeteg a szúnyog.

Londoni gépünk Brit-Kolumbia legnagyobb városában, Vancouverben landolt,

majd a szokásos teendők és bevásárlás végetével meg sem álltunk a Yoho Nemzeti Parkig. Bemelegítő túrának az Emerald-tó és a Hamilton-tó közötti útvonalat választottuk, a hasonló nevű vízesés érintésével. Az Emerald-tó önálló programként két óra alatt sétálha-

Tűzgyom az Atabasca-gleccser lábánál

tó körbe, a 2000 méternél magasabban fekvő Hamilton-tó felkeresésére azonban oda-vissza öt órát kell szánni.

2012-ben a tavasz kissé megkésve érkezett a Sziklás-hegységbe, a tavacska jégtáblái előtt a parton azonban már virágzott a gleccserliliom,

a hegyi boglárka és a kökörtő, lejjebb pedig a táj jellegzetes növénye, az indián ecset. A csekély félelmet tanúsító mormoták jelezték, hogy az ember közelségéhez szokott állatvilág utunk további részében is hálás fotótémát jelent majd. A közeli Takakkaw-vízesés mellett kíváncsiskodó kolumbiai földimókus ezt az érzést tovább erősítette.

Alig léptünk a következő nemzeti park, a Banff területére, egészen pontosan annak névadó városában jártunk, amikor egy házikó előtt, a virágágyásban békésen legelésző vapitit vetünk észre. A lakók előbb kiabálással próbálták

A Johnston-kanyon egyik vízesése

elriasztani a hivatlan vendéget, majd belülről papuccsal verték az ablakot, a szarvas azonban mindezekre rá sem hederített. Másnap reggel még el sem kezdtük a túrát, amikor a város közelében, egy útmenti tisztáson már fotózhattuk is az első fekete mackókat.

A Banff Nemzeti Park a Sziklás-hegység kanadai oldalának leglátogatottabb területei közé tartozik. Nehéz eldönteni, melyek voltak a legszebb túráink, de a Moraine-tó és Consolation-tó közötti út ezek közé tartozik. A szintemelkedés csekély, figyelni kell azonban arra, hogy csoportban haladjunk, mert itt már bármikor találkozhatunk bundás járókelőkkel. A fekete medvét kevésbé tartják veszélyesnek, a grizzly azonban tényleg nem játék. Többen csengőket aggattak magukra, a szervezett túrák vezetői pedig paprikaspray-t tartanak maguknál az esetleges támadás kivédésére. A nagy sebességre képes grizzly elől való menekülésre csekély az esély, legfeljebb, ha gyorsabban tudunk futni, mint túratársaink...

A Johnston-kanyon vízeséseihez kiépített járda vezet, ugyanakkor az útvonal rendkívül látványos, ajánlható kezdők vagy kisgyermekes családok számára is. A vízeséseket elhagyva a tintatartókról elnevezett Inkpot-tavacsák felé vesszük az irányt, ide azonban már csak néhány elszánt túrázó tartott velünk.

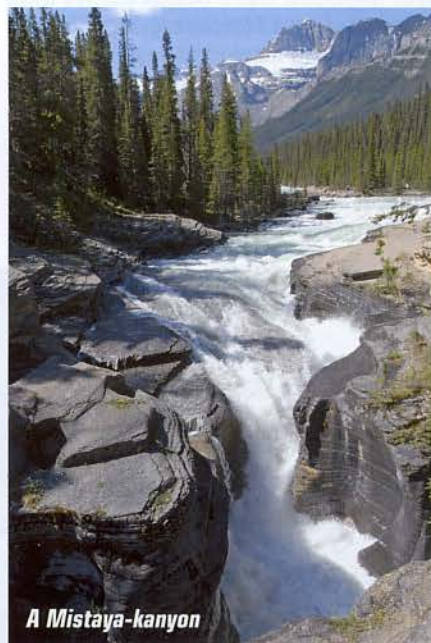
A Banff Nemzeti Park másik központja a névadó város mellett Lake Louis, innen indultunk a Fairview Mountain megmászására. Jól követhető ösvényen, itt-ott szuszogató terepen 1000 méternyi szintemelkedés megtétele mellett három óra alatt értünk a 2774 méteres csúcsra. A köd miatt a látvány nem volt igazán „fair”. Két kedves állatka azonban kameránk elé került, a pocoknyúl, ismertebb nevén pika, valamint a rendkívül gyorsan mozgó csíkos mókus, a chipmonk.

Néha sok kisebb programot gyűrtünk össze, volt olyan napunk, hogy öt túrát tettünk, köztük a Bow-tóhoz és a Mistaya-kanyonhoz. Ezzel az információval nem társaságunk macsó összetételére kívánok utalni, sokkal inkább arra, hogy a Sziklás-hegységben

könnyebb kirándulások is szervezhetők. A helyiek mindent meg is tesznek, hogy a látogatók találjanak érdeklődésüknek és erőnlétüknek megfelelő programot. Az elegáns Banff Springs Hotel előtt, a Canadian Pacific Railway, a híres vasúttársaság egykori elnökének, Van Horne-nak szobra áll, talapatán pedig a tőle származó idézet: „Ha már nem tudjuk a látványt exportálni, a túrázókat kell idehozni.”

Néha azonban a helyi akarat kevés, ugyanis a globális klímaváltozás Kanadát sem kerüli el. A Jasper Nemzeti Parkba lépve első utunk az Atabasca-gleccserhez vezetett. A jégfolyam felé gyalogolva évszámok tűntek a szemünkbe, jelezve, hol járt a gleccser az 1980-as, a

1990-es években és így tovább. A jég korábbi helyén – éppúgy, mint az Alpokban vagy a Himalájában – széles kavicsos szegélyt találunk, és felütötte a fejét a törmeléken talajt kedvelő deréce, vagy ahogy itt nevezik, a tűzgyom, a fireweed. A virág Észak-Amerikában használt

nevét nem halványlila színe után kapta, hanem onnan, hogy erdőtüzek után nagy tömegben kolonizálódik.

Az erdőtűz pedig errefelé sem ritka. A Kootenay Nemzeti Parkhoz tartozó Marble-

kanyonban járva szemünk minduntalan a zöldellő aljnövényzetből kiemelkedő üszkös fákra tévedt. A táj ma is őrzi a közel tíz évvel korábbi tűzvész emlékét, melynek során 40 nap alatt 170 négyzetkilométernyi erdő vált a lángok martalékává, ami az egész park területének 12 százaléka.

A tűz ezen a vidéken azonban nem csak ellenség, hanem jó barát is lehet. Ne csak arra gondoljunk, hogy a tűzben az élősködők jó része – így a Brit Kolumbiában nagy területeket megfertőzött szű is – elpusztul, vagy arra, hogy a hamuban található ásványi anyagok már az első esőzés során a talajba kerülnek. Az óriás mamutfenyő magjai csak napfényes helyen, ásványi anyagokban gazdag talajon tudnak igazán kifejlődni, nem véletlen tehát, hogy a magok tobozból történő kipattanását az erdőtűz segíti elő. Alberta nemzeti parkjaiban – szigorúan irányított körülmények között – mesterségesen idéznek elő olyan tüzeket, melyek amellet, hogy az előbbi előnyös hatásokat maguk után vonják, még a nagy tűzvészeknek is gátat szabnak.

De térjünk vissza a Jasper Nemzeti Parkba, ahol utunk leghosszabb szakaszát töltöttük. Erről következő írásunkban lesz bővebben szó.

(folytatjuk)

